

DEBATNE IGRE

Navedene igre je moguće provoditi u sklopu debatnih sastanaka ili cijeli sastanak. Cilj korištenja svake igre je uvod u daljnji rad, ili usvajanje stečenih znanja i razvijanje nekih debatnih vještina. Vježbe koje se obrađuju u ovom dokumentu su preporučljive za razvoj prezentacijskih vještina učenika, postavljanje u uloge te razbijanje treme, razvoj grupne dinamike i uvođenje u druge debatne aktivnosti. U ovom dokumentu su obrađene:

1. Četiri kuta debate
2. Prodavanje apsurdnih proizvoda
3. Predstavljanje neuobičajenih zanimanja
4. Tko može spasiti svijet?
5. Sve što znaš

1. Četiri kuta debate

Cilj/Svrha: <ul style="list-style-type: none"> • Osvijestiti postojanje različitih stavova • Razviti prezentacijsku vještinu iznošenja svojih stavova • Uvažavati tuđe stavove	
Ishodi: <ul style="list-style-type: none"> • Učenici su upoznati sa tuđim stavovima • Učenici dijele i objašnjavaju svoje stavove • Učenici usvajaju važnost objašnjenja svojih stavova • Učenici usvajaju važnost uvažavanja tuđih stavova	
Aktivnosti: <ul style="list-style-type: none"> • Usmeno izlaganje • Vježba • Razgovor, diskusija • Grupni rad	Preporuke / Napomene: <p>Premda je poželjno da i voditelj debatnog kluba sam smisli teme o kojima će učenici raspravljati, uputno je upozoriti da teme ne smiju biti postavljene da zanemaruju ili omalovažavaju nečije stavove</p>
Materijali: <ul style="list-style-type: none"> • Uručak – popis teza • Uručak- 4 stava	
Predviđeno vrijeme rada: 20 min- 45 min (ovisno o broju teza koje želite obraditi)	

Ponavljanje prije izvođenja

Prilikom izvođenja ove vježbe, uputno je na početku postaviti pravila ponašanja u njoj s obzirom da se vježba izvodi kako bi se učenici upoznali sa tuđim stavovima i poštovali ih.

Predložena pravila ponašanja su:

- 1) Uvažavanje tuđeg mišljenja
- 2) Aktivno slušanje tuđeg mišljenja

Predložena izvedba¹

(20 min je izvođenje vježbe za jednu tezu, dok je 45 minuta za izvođenje vježbe sa dvije teze)

Tijek rada:

1. Dogovor o pravilima ponašanja (**5 min**)
2. Postavljanje četiri stava u četiri kuta učionice (**3 min**)
3. Zapisivanje teze na ploču Grupiranje učenika ovisno o njihovim stavovima
4. Dogovor u svakoj grupi o razlozima slaganja sa određenim stavom (**7 min**)
5. Iznošenje stavova ostalim grupama i rasprava (**5 min**)

Opis rada:

1. Vođeni dogovor o pravilima ponašanja za vrijeme vježbe
2. Postavite tj. zalijepite u svaki od četiri kuta učionice četiri moguća stava na određenu tezu:

SNAŽNO SE SLAŽEM
NAČELNO SE SLAŽEM
NAČELNO SE NE SLAŽEM
SNAŽNO SE NE SLAŽEM

3. Na ploču napišite prvu tezu. Primjeri teza su:

Treba zabraniti kockanje
Pop zvijezde su loš uzor mladima
Treba zabraniti nasilne videoigre
Treba zabraniti izbore ljepote
Roditelji bi trebali nadzirati elektronske uređaje svoje djece
Glasovanje na izborima treba biti obavezno
Treba zabraniti testiranje na životinjama u kozmetičke svrhe
Treba uvesti školske uniforme

Učenici dobivaju uputu da odu u kut učionice sukladno svome stavu. Potom imaju 5 minuta da sa ostalim učenicima rasprave moguće razloge zašto zastupaju baš taj stav.

¹ Vježba je nadopunjena iz radnog materijala *Debate games and activities guide*.
<http://www.saskdebate.com/media/2875/2007gamesandactivitiesguide.pdf>

4. Nakon što su učenici imali vrijeme za zajedničku raspravu u grupi, svaka grupa iznosi svoje razloge za zastupanje svoga stava. Ostale grupe zapisuju njihove razloge, dok voditelj DK dijeli ploču na četiri dijela i u natuknicama zapisuje razloge i obrazloženja.
5. Nakon što su sve grupe iznijele svoja obrazloženja, svaka grupa ima pravo na 1 repliku grupi s kojom se najmanje slagala
6. Nakon izvođenja vježbe vođena rasprava. Moguća pitanja učenicima su:
  1. Jesu li ti tuđi stavovi razumljiviji nakon izlaganja? Zašto?
  2. Jesu li te neka od njihovih obrazloženja potaknula da preispitaš svoje stavove?
  3. Ako da- zašto/ Ako ne- zašto?

Tablica za provjeru jesmo li uspješno ostvarili ciljeve	
Učenici su upoznati sa tuđim stavovima i njihovim razlozima na određenu temu	
Učenici uvažavaju tuđe stavove na određenu temu	
Učenici promišljaju o svojim stavovima na određenu temu	

2. Prodavanje apsurdnih proizvoda

Cilj/Svrha:	
<ul style="list-style-type: none"> • Razviti prezentacijske vještine uvjeravanja 	
Ishodi:	
<ul style="list-style-type: none"> • Učenici se lakše nose sa tremom prilikom iznošenja • Učenici su postavljanjem u lik prodavača osvijestili važnost uvjerljivosti u javnom izražaju • Učenici su razvili komunikacijske vještine • Učenici se brže snalaze u rješavanju dodijeljenog zadatka 	
Aktivnosti:	Preporuke / Napomene:
<ul style="list-style-type: none"> • Usmeno izlaganje • Vježba • Samostalan rad 	
Materijali:	
<ul style="list-style-type: none"> • Uručak – popis apsurdnih proizvoda 	
Predviđeno vrijeme rada: 20 min	

Ponavljanje prije izvođenja

Ovom vježbom učenike se postavlja u ulogu prodavača. Njezin cilj je zainteresirati učenike da se postave u drugu ulogu i da promisle što je potrebno da bi se nekoga zainteresiralo.

Predložena izvedba

Tijek rada

1. Rasprava o tome što prodavač treba biti (**5 min**)
2. Podjela papirića sa apsurdnim proizvodima
3. Samostalno vrijeme za pripremu (**3-5 min**)
4. Iznošenje (**10 min**)

Opis rada

1. Prije izvođenja vježbe voditelj DK postavlja pitanje što dobar prodavač treba biti. Mogući odgovori su:

1. Uvjerljiv
  2. Zanimljiv
  3. Komičan
  4. Prepoznati naše potrebe i želje
2. Nakon vođene rasprave, učenici izvlače papiriće sa određenim apsurdnim proizvodom. Svatko ima 3-5 minuta za samostalnu pripremu

Primjerak tablice za učenike:

Smrdljivi sapun
Deka od ljudske kose
Bijela bojica
Ljepljiva maskica za mobitel
Kemijska bez tinte
Kišobran s rupama
Bicikl bez sjedala
Probušena guma
Mobitel bez baterije
Crna žarulja
Sok od jetrica
Čokolada od tune
Stalak za lakat
Sprej s mirisom wc-a
Probušena lopta
Sat bez kazaljki

Afro perika za pse
Jedna cigla
Auto bez kočnica
Pasta za zube od špeka
Kartica za telefonsku govornicu
Playstation na kojem ne možeš igrati igrice
Papirnata kabanica
Naočale od papira
Stol od kruha

3. Izlaganje učenika

Tablica za provjeru jesmo li uspješno ostvarili ciljeve	
Učenici se osjećaju ugodno u ulozi prodavača određenog proizvoda	
Učenici su osvijestili što su karakteristike uvjerljivosti u javnom nastupu	

4. Predstavljanje neuobičajenih zanimanja

Cilj/Svrha:	
<ul style="list-style-type: none"> Razviti prezentacijske vještine uvjeravanja 	
Ishodi:	
<ul style="list-style-type: none"> Učenici se lakše nose sa tremom prilikom iznošenja Učenici su postavljanjem u ulogu nekog zanimanja osvijestili važnost uvjerljivosti u javnom izražaju Učenici su razvili komunikacijske vještine Učenici se brže snalaze u rješavanju dodijeljenog zadatka 	
Aktivnosti:	Preporuke / Napomene:
<ul style="list-style-type: none"> Usmeno izlaganje Vježba Samostalan rad 	
Materijali:	
<ul style="list-style-type: none"> Uručak – popis neuobičajenih zanimanja 	
Predviđeno vrijeme rada: 20 min	

Ponavljanje prije izvođenja

Ovom vježbom učenike se postavlja u ulogu nekog zanimanja. Njezin cilj je zainteresirati učenike da se postave u drugu ulogu i da promisle što je potrebno da bi se predstavilo nečije zanimanje na zanimljiv način.

Predložena izvedba

Tijek rada

1. Podjela papirića sa zanimanjima
2. Samostalna priprema (**5 min**)
3. Izvedba (**10 min**)
4. Pitanja o radu u nekom zanimanju (**5 min**)

Opis rada

1. Voditelj DK daje učenicima da izvlače papiriće sa zanimanjima
2. Učenici se samostalno pripremaju za prezentaciju opisa svog rada
3. Izvedba uz praćenje drugih učenika koji dobivaju napomenu za postavljanje pitanja o tom zanimanju nakon izlaganja

Primjer tablice za učenike:

Stručnjak za žirafe
Švedski kuhar
Predsjednik udruženja obožavatelja sira
Stručnjak za povijesni razvoj veš mašine
Istraživač na Antartiku
Obrtnik koji radi šešire
Građevinar koji gradi neboder
Majstor za popravak bojlera
Borac za zaštitu čovječje ribice
Stručnjak za akupunkturu
Vodeći znanstvenik na području kvantne fizike
Uzgajivač zmija
Igrač kriketa
Obožavatelj indijskog eksperimentalnog filma
Profesor talijanskog pjesništva iz razdoblja 18. Stoljeća
Krotitelj lavova
Prodavač u dućanu čarapa
Stručnjak za biljke mesožderke
Ocjenjivač kvalitete jabuka

Tablica za provjeru jesmo li uspješno ostvarili ciljeve	
Učenici se osjećaju ugodno u ulozi određenog zanimanja	
Učenici su osvijestili što su karakteristike uvjerljivosti u javnom nastupu	

4. Tko može spasiti svijet?

Cilj/Svrha:	
<ul style="list-style-type: none"> Razviti prezentacijske vještine uvjeravanja 	
Ishodi:	
<ul style="list-style-type: none"> Učenici se lakše nose sa tremom prilikom iznošenja Učenici postavljanjem u ulogu neke poznate ličnosti mogu sagledati različite perspektive Učenici su razvili komunikacijske vještine Učenici se brže snalaze u rješavanju dodijeljenog zadatka 	
Aktivnosti:	Preporuke / Napomene:
<ul style="list-style-type: none"> Usmeno izlaganje Vježba Samostalan rad 	
Materijali:	
<ul style="list-style-type: none"> Uručak – popis poznatih ličnosti 	
Predviđeno vrijeme rada: 30 min	

Ponavljanje prije izvođenja²

Ovom vježbom učenike se postavlja u ulogu poznate osobe. Njezin cilj je zainteresirati učenike da se postave u drugu ulogu i da promisle što je potrebno da bi se nekoga uvjerilo o važnosti djelovanja te osobe.

Predložena izvedba

Tijek izvođenja

- Vođena rasprava o poznatim osobama danas i kroz povijest (**10 min**)
- Objašnjenje vježbe
- Odabir poznate osobe koju će učenik predstavljati
- Samostalna priprema (**5 min**)

² Vježba je nadopunjena iz radnog materijala *Training games*.
<https://debate.uvm.edu/dcpdf/Training%20Games.pdf>

5. Iznošenje (10 min)
6. Rasprava (5 min)

Opis izvođenja

1. U vođenoj raspravi se potiče razgovor sa učenicima o tome tko su sve poznate osobe danas. U redu je poticati učenike da ih grupiraju po zanimanju ili aktivnostima, ili imenom i prezimenom. U raspravi se treba učenike navoditi na moguće načine kako te poznate osobe mogu djelovati i što mogu promijeniti (primjerice hollywoodski glumci mogu postati UN-ovi ambasadori ili humanitarci)
2. Voditelj DK objašnjava vježbu:
  - a) Učenici trebaju zamisliti da se nalaze u zračnom balonu koji je previše težak. Svaki od učenika treba u svom govoru objasniti zašto baš njega ostatak grupe ne treba izbaciti. Igra se igra sve dok u balonu ne ostane 1 poznata ličnost
  - b) Svaki učenik treba odabrati neku poznatu ličnost koja može biti stvarna ili hipotetska
  - c) Nakon samostalne pripreme, svi učenici se predstavljaju te u svom govoru moraju objasniti zašto su baš oni bitni da ostanu u zračnom balonu
  - d) Sve dok u zračnom balonu ne ostane samo 1 učenik, vježba se nastavlja. Svi učenici glasaju nevezano o tome jesu li u zračnom balonu ili ne.
3. Samostalna priprema
4. Govori predstavljanja zašto baš se tog učenika ne treba izbaciti iz zračnog balona

Primjer poznatih ličnosti:

Predsjednik države
Glavni tajnik UN-a
Papa
Filmski glumac
Glazbenik
Borac za ljudska prava
Sportaš
Doktor
Profesor
Kapetan broda
Filozof

Tablica za provjeru jesmo li uspješno ostvarili ciljeve	
Učenici se osjećaju ugodno u ulozi poznate osobe	
Učenici su osvijestili što su karakteristike uvjerljivosti u javnom nastupu	

5. Sve što znaš

Cilj/Svrha:	
<ul style="list-style-type: none"> • Korištenje i prezentiranje postojećih znanja koje učenik ima 	
Ishodi:	
<ul style="list-style-type: none"> • Učenici će se lakše nositi sa tremom prilikom iznošenja • Učenici će osvijestiti kako znanje koje imaju o nekoj temi mogu prenijeti drugim učenicima • Učenici će bolje koristiti postojeća znanja • Učenici će razviti komunikacijske vještine • Učenici će se brže snalaziti u rješavanju dodijeljenog zadatka 	
Aktivnosti:	Preporuke / Napomene:
<ul style="list-style-type: none"> • Usmeno izlaganje • Vježba • Samostalan rad 	
Materijali:	
<ul style="list-style-type: none"> • Uručak –popis tema 	
Predviđeno vrijeme rada: 30 min	

Ponavljanje prije izvođenja

Svaki učenik ima određena znanja koja je stekao kroz svoje hobije, obrazovanje ili interese. Cilj ove vježbe je učenike pripremiti da u debati trebamo koristiti znanja koja već imamo, ali i raditi na znanjima koja nam nedostaju kroz čitanje i pripreme za teze.

Predložena izvedba

Tijek izvođenja

1. Voditelj DK učenicima daje na odabir moguće teme
2. Samostalna priprema (**10 min**)
3. Iznošenje (**10 min**)
4. Vođena rasprava o svakoj temi (**10 min**)

Opis izvođenja

1. Voditelj DK dijeli učenicima ili daje na samostalan odabir teme koje će izlagati. Navodi ih da u svom govoru odgovaraju na postavljena pitanja u uručku.
2. Učenici se samostalno pripremaju i iznose.
Popis predloženih tema za izlaganje:

Ekologija	<ul style="list-style-type: none"> • Napomene za izlaganje: <ul style="list-style-type: none"> - Nemoj govoriti o svome mišljenju - Govor treba imati uvod, razradu i zaključak • Pitanja na koja se treba odgovoriti u
-----------	--

	<p>izlaganjima:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Što je moja tema? - Zašto je bitna? - Za koga je sve bitna? - Što su glavne karakteristike ove teme?
Vijeća učenika	<ul style="list-style-type: none"> • Napomene za izlaganje: <ul style="list-style-type: none"> - Nemoj govoriti o svome mišljenju - Govor treba imati uvod, razradu i zaključak • Pitanja na koja se treba odgovoriti u izlaganjima: <ul style="list-style-type: none"> - Što je moja tema? - Zašto je bitna? - Za koga je sve bitna? - Što su glavne karakteristike ove teme?
Nasilne videoigre	<ul style="list-style-type: none"> • Napomene za izlaganje: <ul style="list-style-type: none"> - Nemoj govoriti o svome mišljenju - Govor treba imati uvod, razradu i zaključak • Pitanja na koja se treba odgovoriti u izlaganjima: <ul style="list-style-type: none"> - Što je moja tema? - Zašto je bitna? - Za koga je sve bitna? - Što su glavne karakteristike ove teme?
Zaštita životinja	<ul style="list-style-type: none"> • Napomene za izlaganje: <ul style="list-style-type: none"> - Nemoj govoriti o svome mišljenju - Govor treba imati uvod, razradu i zaključak • Pitanja na koja se treba odgovoriti u izlaganjima: <ul style="list-style-type: none"> - Što je moja tema? - Zašto je bitna? - Za koga je sve bitna? - Što su glavne karakteristike ove teme?
Glasovanje na izborima	<ul style="list-style-type: none"> • Napomene za izlaganje: <ul style="list-style-type: none"> - Nemoj govoriti o svome mišljenju - Govor treba imati uvod, razradu i zaključak • Pitanja na koja se treba odgovoriti u izlaganjima:

	<ul style="list-style-type: none"> - Što je moja tema? - Zašto je bitna? - Za koga je sve bitna? - Što su glavne karakteristike ove teme?
Kockanje	<ul style="list-style-type: none"> • Napomene za izlaganje: <ul style="list-style-type: none"> - Nemoj govoriti o svome mišljenju - Govor treba imati uvod, razradu i zaključak • Pitanja na koja se treba odgovoriti u izlaganjima: <ul style="list-style-type: none"> - Što je moja tema? - Zašto je bitna? - Za koga je sve bitna? - Što su glavne karakteristike ove teme?
Korištenje slobodnog vremena	<ul style="list-style-type: none"> • Napomene za izlaganje: <ul style="list-style-type: none"> - Nemoj govoriti o svome mišljenju - Govor treba imati uvod, razradu i zaključak • Pitanja na koja se treba odgovoriti u izlaganjima: <ul style="list-style-type: none"> - Što je moja tema? - Zašto je bitna? - Za koga je sve bitna? - Što su glavne karakteristike ove teme?
Nasilje navijača	<ul style="list-style-type: none"> • Napomene za izlaganje: <ul style="list-style-type: none"> - Nemoj govoriti o svome mišljenju - Govor treba imati uvod, razradu i zaključak • Pitanja na koja se treba odgovoriti u izlaganjima: <ul style="list-style-type: none"> - Što je moja tema? - Zašto je bitna? - Za koga je sve bitna? - Što su glavne karakteristike ove teme?
Prijamni ispiti	<ul style="list-style-type: none"> • Napomene za izlaganje: <ul style="list-style-type: none"> - Nemoj govoriti o svome mišljenju - Govor treba imati uvod, razradu i zaključak • Pitanja na koja se treba odgovoriti u izlaganjima:

	<ul style="list-style-type: none"> - Što je moja tema? - Zašto je bitna? - Za koga je sve bitna? - Što su glavne karakteristike ove teme?
Photoshop u reklamama	<ul style="list-style-type: none"> • Napomene za izlaganje: <ul style="list-style-type: none"> - Nemoj govoriti o svome mišljenju - Govor treba imati uvod, razradu i zaključak • Pitanja na koja se treba odgovoriti u izlaganjima: <ul style="list-style-type: none"> - Što je moja tema? - Zašto je bitna? - Za koga je sve bitna? - Što su glavne karakteristike ove teme?

3. Voditelj DK prije izlaganja na ploči bilježi sve teme.
4. Nakon što su svi učenici izlagali, voditelj DK vodi raspravu o temama koje su učenici iznosili.

Tablica za provjeru jesmo li uspješno ostvarili ciljeve	
Učenici su iskoristili svoje postojeće znanje u iznošenju određene teme	
Učenici su osvijestili važnost i problematiku iznošenih tema	
Učenici su motivirani da dalje istražuju teme koje su ih najviše zanimale	